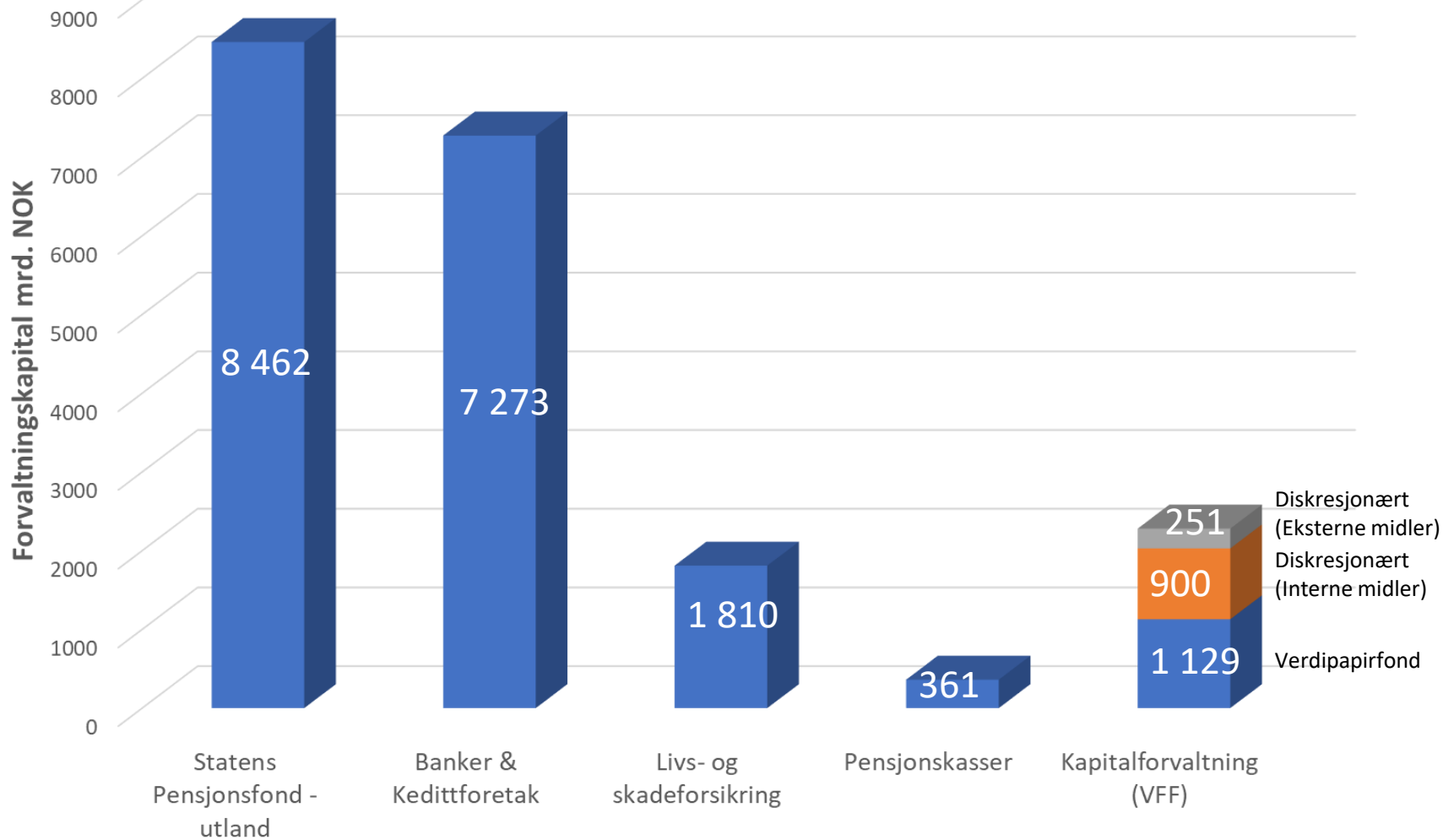

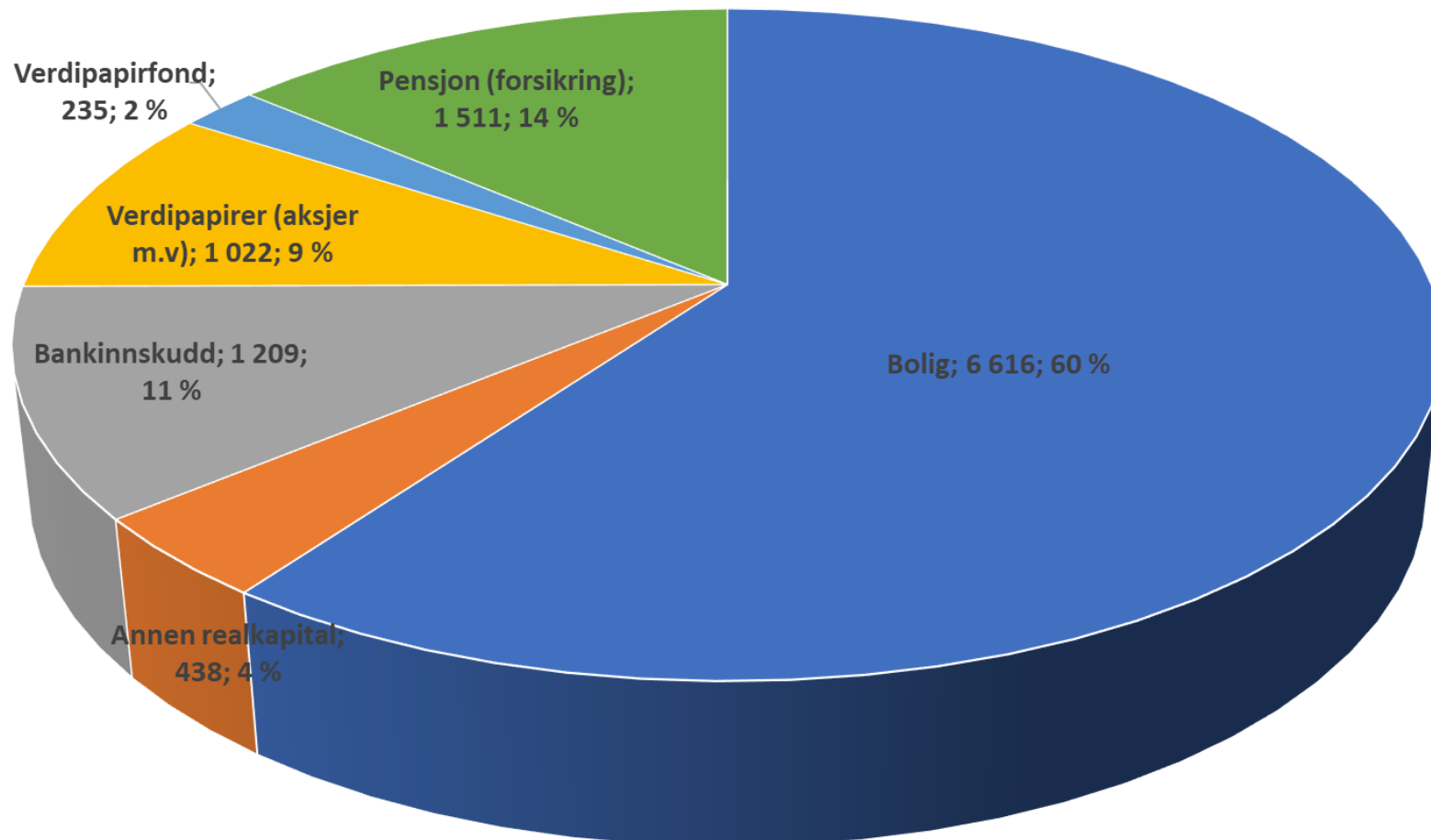
2. Tall og utviklingstrekk

Norsk finansnæring – en oversikt

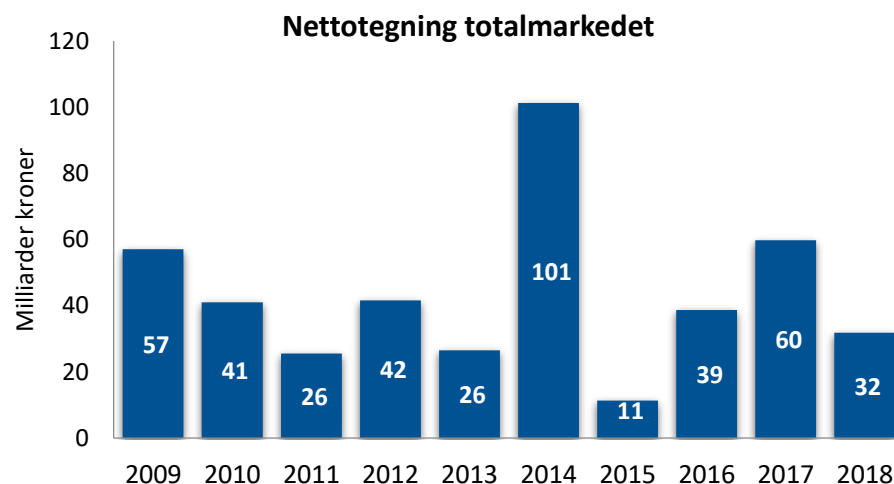
Fordelingen av husholdningens formue

Ved utgangen av 2017 hadde norske husholdninger en samlet bruttoformue på ca 11.000 mrd. kroner

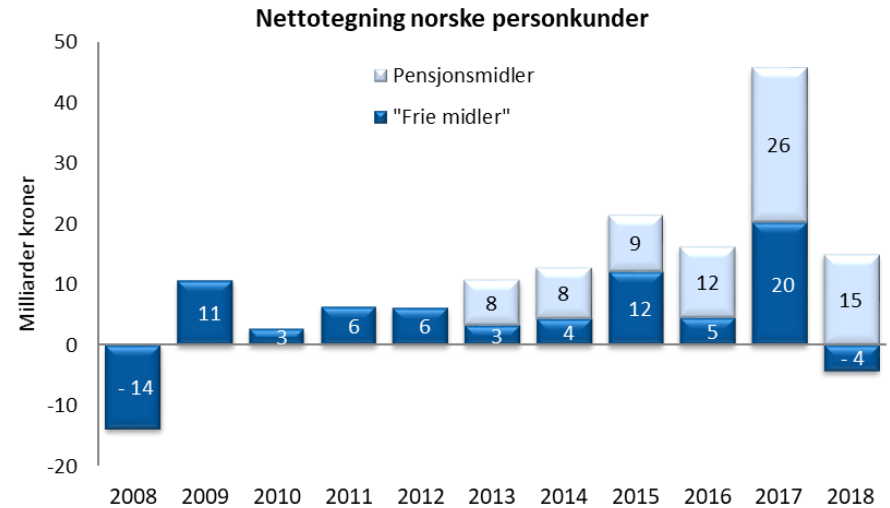
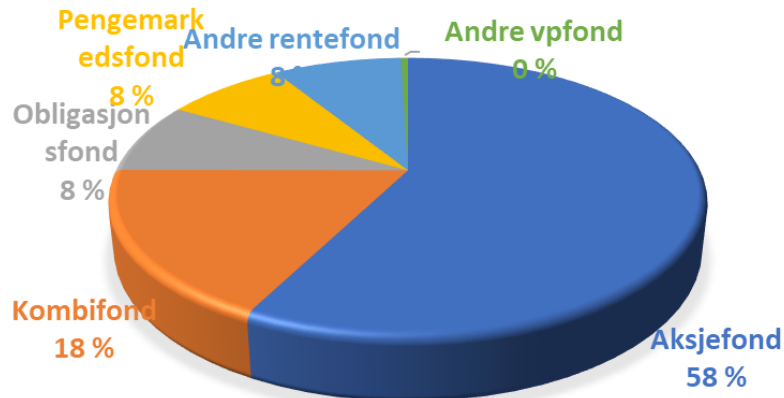
Utviklingen i det norske markedet for verdipapirfond

- ✓ Forvaltningskapitalen har tatt 2,7* ganger'n på 10 år
- ✓ Vekst i FK i alle fondstyper
- ✓ Positive og til dels høye nettotegningstall siden finanskrisen

Norske personkunder

- Har nettotegnet etter finanskrisen (Det meste gjennom pensjonsmidler med fondsvalg*) - men egentlig ganske svake tall de fleste årene.
- Forvaltningskapitalen:

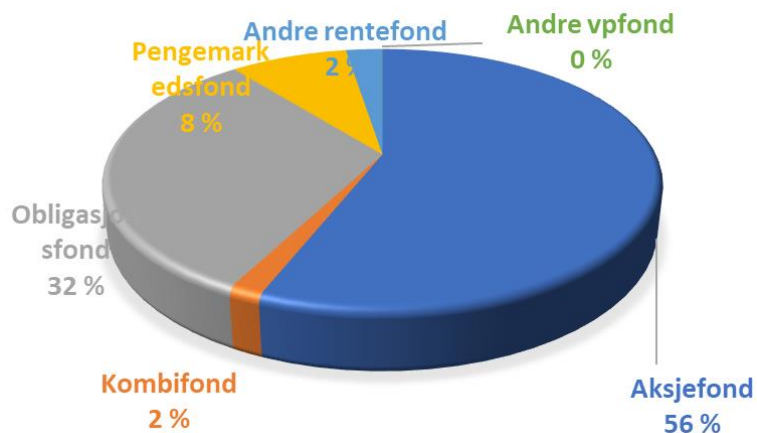
1) Ny inndeling av fondsstatistikken gjør at 171 mrd. kroner, som tidligere gikk inn i personstatistikken, er omdefinert til «Pensjonsmidler med fondsvalg»

Pensjonsmidler med fondsvalg

Tiltagende vekst, forventes å fortsette

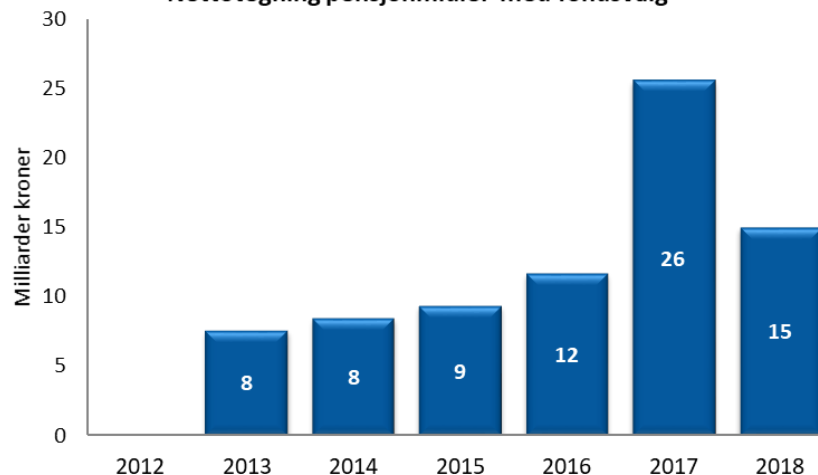
Omfatter norske personkunders innskuddspensjon og andre pensjonsprodukter hvor den enkelte kan foreta investeringsvalg i verdipapirfond.

Fordeling:

Før 2013 inngikk tallene i kategorien «Norske personkunder»

Nettotegning pensjonmidler med fondsvalg

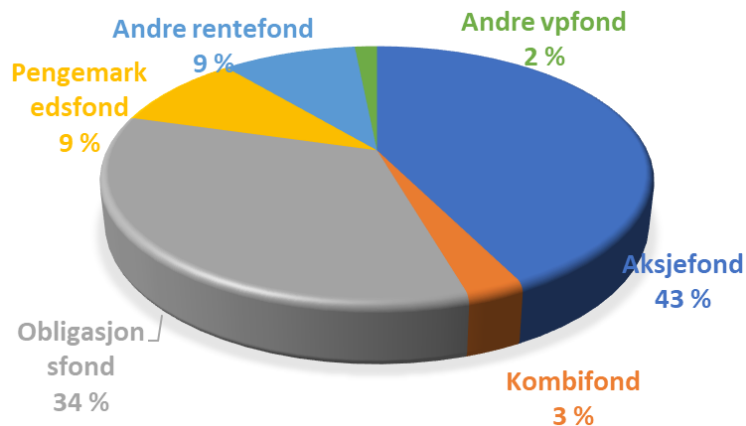
Forvaltningskapital pensjonmidler med fondsvalg

Norske institusjonskunder¹⁾:

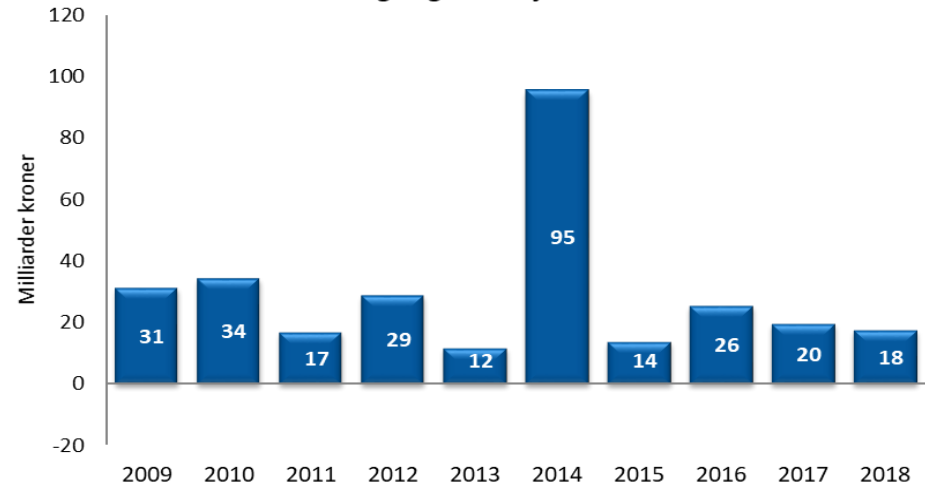
Har stått for det meste av nettotegningen de siste ti årene

Norske institusjonskunder har nå 619 mrd. kroner i verdipapirfond (55% av totalen), som fordeler seg slik:

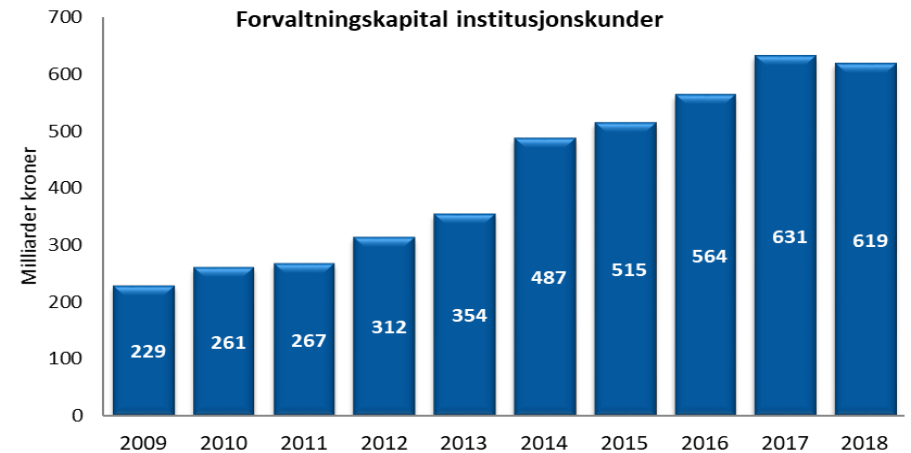

¹⁾ Norske institusjonelle kunder er definert som norske kunder som ikke er registrert med personnummer. Typisk er dette forsikringsselskaper, pensjonskasser, kommuner, stiftelser eller aksjeselskap.

Nettotegning institusjonskunder

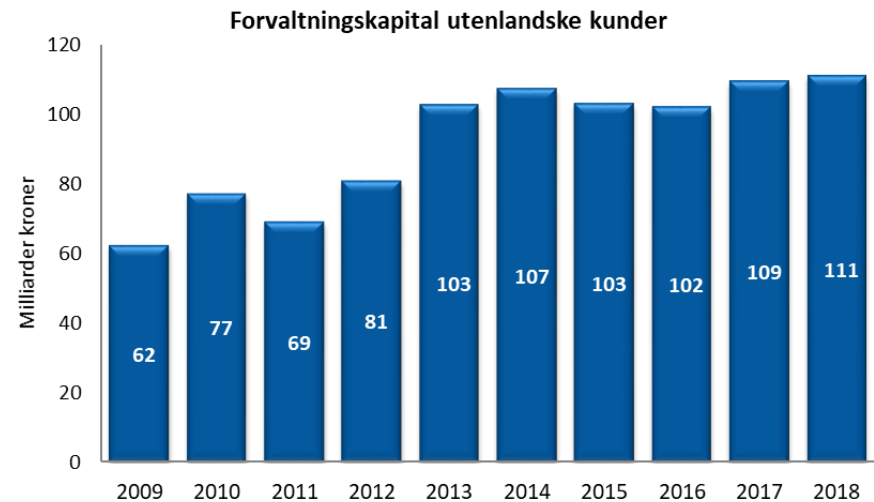
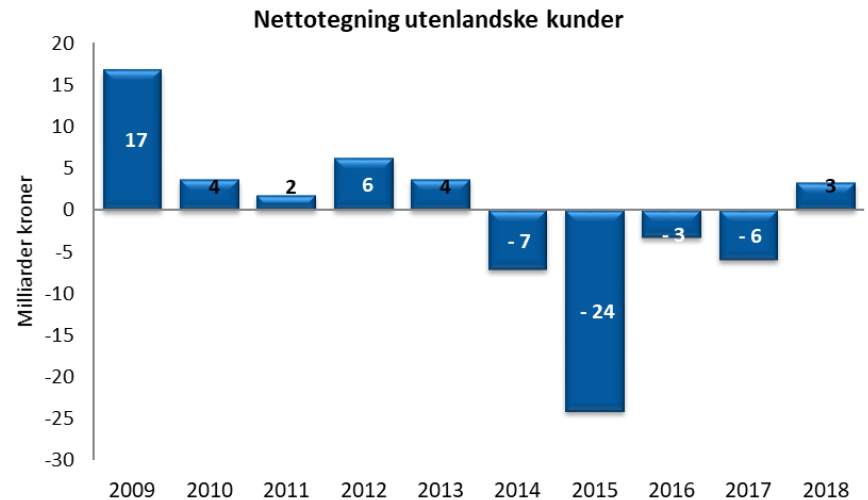
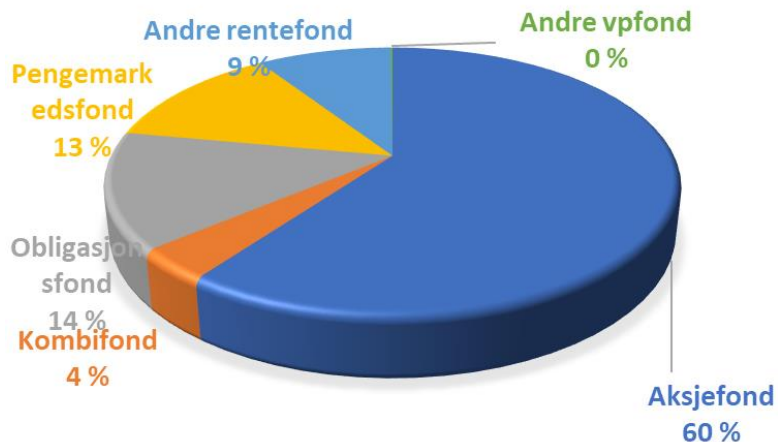

Forvaltningskapital institusjonskunder

Utenlandske kunder

Utenlandske kunder nettosolgte for 3 mrd. kroner i 2016, og har nå plassert 112 milliarder kroner i norske verdipapirfond. Det utgjør litt under 10 prosent av den totale forvaltningskapitalen.

Klassifisering av verdipapirfond

Vpfl: Omtaler "Verdipapirfond" på et overordnet nivå

*Behov for egne
bransjedefinisjoner*

- **Bransjestandard for aksje- og kombinasjonsfond**
Implementert 1999
- **Bransjestandard for rentefond**
Implementert 1998, revidert 2010 og 2018

Prinsipp:
sammenligne
epler med epler

Bransjestandard for aksje- og kombinasjonsfond

Målsetting: Inndeleg fondene i relativt like grupper – egnet for sammenligninger

Aksjefond: Fond som normalt har en eksponering på 80 – 100% mot aksjemarkedet, og som normalt ikke investerer i rentebærende papirer.

Kombifond: Fond som normalt har en aksjeeksponering under 80%, og resten plassert i rentebærende papirer.

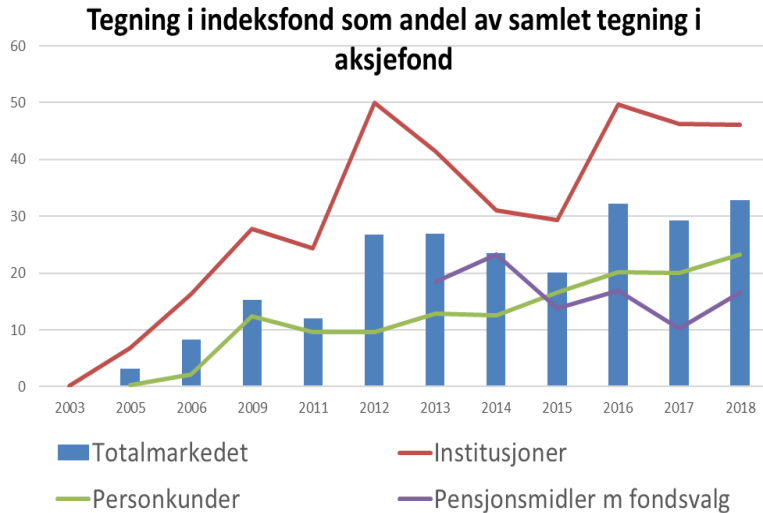

Aksjefond - prinsipper

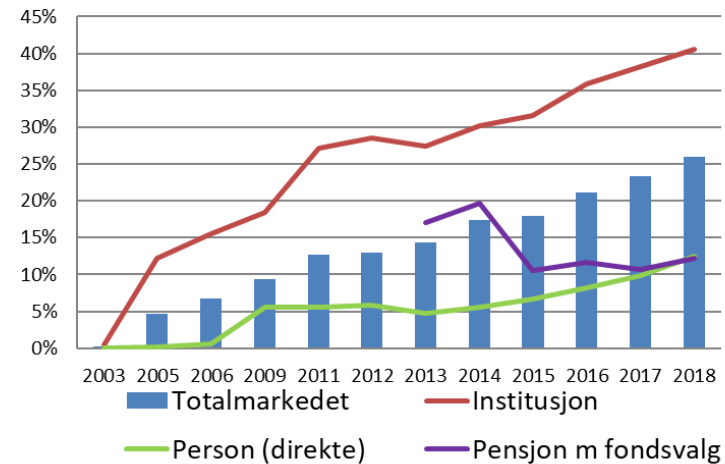
- Inndeling basert på fondets **investeringsunivers** – «normalt min. 80%», basert på geografi og eller bransje (ikke forvaltningsstil eller type selskap)
- Basert på investeringsmandatet, ikke faktisk plassering
- 5 like fond opprette ny gruppe – eks.:
  - ✓ Nordiske fond
  - ✓ Europeiske fond
  - ✓ Bransjefond – helse

 Dynamisk og fleksibelt

Aksjefond: Indeksfond i kraftig vekst

Andel av forvaltningskapitalen i aksjefond plassert i indeksfond

- Litt over 30 % av nye aksjefondskroner går nå i indeksfond
- Utgjør 50 % av institusjonskunderenes bruttotegning
- Utgjør nær 20 % av personkunderenes bruttotegning
- 145 mrd kroner (26 %) er plassert i indeksfond, hovedsakelig fra institusjonskunder
- Norge blant de land i Europa med høyest andel indeksfond

Kombifond og andre fond/hedgefond

Kombifond: Inndeling hovedsakelig basert på geografisk investeringsunivers og aksjeeksponering:

- **Norske kombifond**
- **Internasjonale kombifond:**
  - *Offensiv; aksjeandel > 65%*
  - *Balansert; aksjeandel 35 – 65 %*
  - *Defensiv; aksjeandel < 35 %*
  - *Fleksibel; aksjeandel 0 – 100 %*

- **Livssyklusfond**

Andre fond/ hedgefond: Fond som ikke kan klassifiseres i de andre gruppene – ofte med hedgefondlignende egenskaper

Bransjestandard for rentefond

Formål:

- Definere et skille mellom pengemarkedsfond, obligasjonsfond og andre rentefond
- Synliggjøre hovedelementene som skaper ulikheter i risiko og avkastning for rentefond
- Inndeling hovedsakelig basert på risiko:
  - Renterisiko: Rentefølsomhet, rentebinding enkeltpapirer
  - Kredittrisiko: Krav til rating, kredittkvalitet

Rentefondsgrupper

1. Pengemarkedsfond – fond som påvirkes av korte renter (0-12 mnd)

- Pm.fond med lav risiko
- Pengemarkedsfond
- Internasjonale pm-fond

2. Obligasjonsfond - fond som også påvirkes av lange renter. Inndelt etter:

- Renterisiko (Rentefølsomhet 0,125; 1; 3; 5 + øvrige)
- Kredittrisiko (Nivå 1, 2, 3 + øvrige)

3. Andre rentefond – «high yield»-obligasjoner

Avkastning i ulike fondsgrupper i 2018

- **2018 er en påminnelse om at sparing i aksje- og kombifond bør være langsiktig**
- **Til tross for et magert år har faste spareavtaler i fond vært svært lønnsomt de siste 5 årene.**
- **I 2018 har alle aksje- og kombifondsgrupper i snitt gitt negativ avkastning.**
- **De siste fem årene har globale aksjefond gitt 61,3 % avkastning samlet, 10,0 % i snitt per år.**

Uvektet gjennomsnittlig avkastning for ulike fondsgrupper.

	2018	Årlig snitt siste 5 år	Samlet siste 5 år
Pengemarkedsfond	1,0 %	1,5 %	7,8 %
Obligasjonsfond	1,1 %	2,4 %	12,5 %
Andre rentefond ¹	0,5 %	3,2 %	17,0 %
Int. Kombinasjonsfond - defensiv	-2,1 %	4,0 %	21,5 %
Int. Kombinasjonsfond - balansert	-4,9 %	6,0 %	33,6 %
Int. Kombinasjonsfond - offensiv	-6,9 %	7,3 %	42,2 %
Norske aksjefond	-5,0 %	8,8 %	52,4 %
Nordiske aksjefond	-10,8 %	9,0 %	53,9 %
Europeiske aksjefond	-13,1 %	5,7 %	32,1 %
Nye Markeder	-12,0 %	7,5 %	43,4 %
Globale aksjefond	-7,8 %	10,0 %	61,3 %

1) I hovedsak rentefond som tar noe større kredittrisiko enn obligasjons- og pengemarkedsfond. Kilde: VFF